

povahu, ač se ani o tom žalobci důkaz nepodařil, nemohl by z těchto interních rozhodnutí dovozovati práv, které se nepodávají z dané výpovědi, která vůbec nepřipouští podobný výklad. Proto byly přiznány řádně dané výpovědi plně účinky právní ve smyslu § 30 zák. č. 154/34 Sb. z. a n. a žalobu bylo zamítnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Ve sporu jde především o to, zda bylo usneseno oprávněným k tomu orgánem a platně, že bude dána žalobci výpověď. Soud odvolací zjistil, že na této výpovědi usneslo se dne 11. července 1938 představenstvo žalovaného Svazu ve schůzi, jíž se zúčastnilo 6 členů představenstva a také druhý tajemník N., jenž se jednání zúčastnil. Podle § 11 c) svazových stanov byl tajemník N. také členem představenstva a pokud šlo o výpověď žalobci, mohl se zúčastnit jednání i usnesení. Pokud tedy žalobce vychází v dovolání ze skutečnosti, že tajemník N. byl zúčastněn při schůzi jen jako osoba soukromá, nevychází ze zjištění odvolacího soudu. Stejně jest tomu, pokud žalobce opakuje svůj přednes, že výpověď byla jen formální, když naopak odvolací soud zjistil, že výpověď byla míněna vážně a že byla odůvodněna ubýváním členů od jara 1938 (§ 503 č. 4 c. ř. s.). Odvolací soud se sice nezmínil o výpovědním dopise bez data a o výtce žalobce, že tento dopis nebyl podepsán řádně předsedou nebo jeho náměstkem a jednatelem, případně tajemníkem. Leč dovolatel přehlíží, že jde o výpověď služebního poměru, t. j. jednostranný projev jedné smluvní strany ke druhé, kterým strana vypovídající způsobuje zakončení smluvního poměru po lhůtě smlouvou neb zákonem určené. Rozhodujícím jest, aby usnesení, jež jest podkladem tohoto projevu, bylo usneseno statutárním orgánem žalovaného Svazu; sdělení výpovědi může se pak státi buď ústně nebo písemně. Žalobce netvrdil, že byla ujednána písemná forma pro toto sdělení. Bylo by stačilo proto pouhé sdělení ústní a stačí k tomu i dopis podepsaný náměstkem předsedy a jedním členem představenstva, i když tento člen nebyl označen jako jednatel.

Čís. 17481.

Zákon o soukromých zaměstnancích č. 154/1934 Sb. z. a n.

Má-li zaměstnancův služební poměr trvati jen tak dlouho, dokud nebude konečně rozhodnuto o konečném a řádném obsazení místa kance'ářského úředníka, na něž byl vypsán konkurs, jde o služební poměr objektivně časově ohraničený, provázený smluvní jistotou, že se skončí, jakmile se dostaví časová událost, po níž se zaměstnanec zavázal okamžitě ze služeb zaměstnavatele vystoupiti.

Byl-li služební poměr sjednán na určitý čas (§ 30, odst. 1 uved. zákona) a nepřichází-li podle přednesu stran v úvahu jiný způsob zrušení

pracovního poměru, zejména předčasné propuštění zaměstnance z důležitých důvodů (§ 34 uved. zákona), není odůvodněna výpověď zaměstnance podle § 1, odst. 1 a 2, lit. a) uved. zákona.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1939, Rv I 1026/39.)

Žalobkyně přednesla, že byla přijata žalovanou stranou do účtárny městských podniků v Č. jako výpomocná kancelářská síla na dobu přechodnou za denní plat a denní výpověď a do rozhodnutí o konečném a řádném obsazení místa kancelářského úředníka vypsáného konkursem ze dne 3. května 1938. Tvrdíc, že nemohla být proto žalovanou propuštěna výpovědí ke dni 30. března 1939 podle § 31, odst. 1 a 2, lit. a) zák. č. 154/34 Sb. z. a n., ježto konkursní obsazení místa není dosud s konečnou platností vyřízeno, domáhá se žalobkyně zjištění, že její služební poměr jako účetní úřednice plynárensko-elektřárenského-vodárenského podniku žalovaného města Č. až do doby konečného rozhodnutí o konečném a řádném obsazení místa kancelářského úředníka vypsáného konkursem ze dne 3. května 1938 a to za plat rovnající se měsíčnímu služnému 600 K a poté až do uplynutí řádné 6nedělní kvartální zákonné výpovědi, jest po právu a její výpověď k 31. březnu 1939 jest neúčinnou. Prvý soud žalobu zamítl. Odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu co do žalobního žádání, »a poté až do uplynutí řádné šestinedělní kvartální zákonné výpovědi«, jinak dovolání nevyhověl.

D ů v o d y:

V souzené věci není pochybnosti o tom, že jde o určovací žalobu, a nižší soudy tím, že ji řešily meritorně, uznaly mlčky její přípustnost podle § 228 c. ř. s. Podle skutkového stavu měla sice žalobkyně možnost žaloby na plnění, ale to nevylučuje ve všech případech žalobu určovací, jak bylo vyloženo v rozhodnutí Sb. n. s. č. 10155, na které se pro stručnost odkazuje. Nedovolenou jest určovací žaloba, kde by nesloužila potřebám praktického života, nýbrž by vedla ke zbytečnému rozmnožování sporů. Kde však se jí zjednává pevný právní základ pro právní vztahy stran a sleduje se jí samostatný rozumný účel, jest přípustná, nehledíc na to, zda lze žalovati i o plnění. To platí zejména v případech, kde nároky, jež by snad mohly být vymáhány žalobou o plnění, není vyčerpán celý obsah a dosah sporného právního poměru. V souzené věci jde žalobkyni o určení jejího právního vztahu k žalované obci, jak se utvořil jejím okamžitým propuštěním ze služby a z něhož by pro žalobkyni mohly vyplynouti nároky různého druhu, zejména i pro budoucnost, takže nelze žalobkyni upřít právní zájem, aby bylo rozhod-

nuto, zda výpověď daná jí ze služebního poměru jest po právu čili nic (Sb. n. s. č. 11294). Neobstojí výtká dovolání, že odvolací soud nesprávným výkladem prohlášení žalobkyně ze dne 3. července 1938, obsahujícího podmínky pracovního poměru stran a ohledně trvání služby, vydaného v souhlase s usnesením správy městských podniků ze dne 28. června 1938, schváleným městskou radou, dospěl k závěru, že v souzené věci byl pracovní poměr ujednaný na určitý čas, jenž tu jest ohraničen definitivním obsazením místa, a že tedy výpověď daná žalovanou stranou žalobkyni dne 31. března 1939 jest neúčinnou. Nejvyšší soud již v rozhodnutí Sb. n. s. č. 5406 dolíčil, že služebními poměry na určitou dobu uzavřenými nejsou jenom ony, jichž konec již dopředu byl přesně určen podle kalendáře na den a hodinu, nýbrž že jimi jsou také ony, jichž trvání jest ustanoveno s objektivní určitelností a při nichž sejde jedině na tom, aby vůle stran nedopouštěla pochybnosti, že takový poměr služební nemá býti poměrem bez určitého trvání, nýbrž že má trvati určitý, byť prozatím podle kalendáře neohraničený čas, o jehož skutečné délce obě strany prozatím ani nemusí míti jistoty. Měl-li tedy žalobkynin poměr služební trvati, jak bylo odvolacím soudem usouzeno, jen tak dlouho, dokud nebude konečně rozhodnuto o konečném a řádném obsazení místa kancelářského úředníka, vypsaneho konkursem ze dne 3. května 1938, šlo o služební poměr objektivně časově ohraničený, provázený smluvní jistotou, že se skončí, jakmile se dostaví řečená událost časová, po níž se žalobkyně zavázala okamžitě ze služeb podniku žalované strany vystoupiti. Poněvadž podle výslovného ustanovení § 30, odst. 1 zák. č. 154/1934 Sb. z. a n. pracovní poměr ujednaný na určitý čas, se skončí jeho uplynutím, jest správným právní závěr odvolacího soudu, že není odůvodněna výpověď podle § 31, odst. 1 a 2, lit. a) zák. č. 154/1934 Sb. z. a n., když jiný způsob zrušení a zejména předčasné propuštění žalobkyně z důležitých důvodů uvedených v § 34 cit. zák. nepřicházejí podle přednesu stran vůbec v úvahu. Uvedenému právnímu názoru odvolacího soudu se však příčí rozsudkový výrok, že by služební poměr žalobkyně mohl býti zrušen teprve výpovědí šestinedělní ke konci kalendářního čtvrtletí ode dne, kterého by bylo konečně rozhodnuto o konečném a řádném obsazení místa kancelářského úředníka, vypsaneho konkursem ze dne 3. května 1938, neboť služební poměr ujednaný na určitý čas, se skončí jeho uplynutím, jak bylo shora dolíčeno. Proto dovolací soud v tomto bodě vyhověl částečně dovolání žalované strany a obnovil v této části žalobu zamítající rozsudek první stolice.

Čís. 17482.

Žalobou podle §§ 61, 62 knih. zák. nelze uplatňovati, že sporný knihovní vklad neměl býti povolen z důvodu práva formálního, nabylo-li usnesení, kterým byl onen vklad povolen, formální právní moci.